

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Христо Георгиев д м н, Ръководител на Катедра по ортопедия и
травматология, МУ – София

По процедура за заемане на академична длъжност „Доцент” в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт” по професионално направление 7.1 „Медицина” и научна специалност „Обща хирургия” към Отделение по Ортопедия и травматология на „МБАЛ Токуда Болница София” ЕАД, във връзка с конкурс обявен в “Държавен вестник”, бр.26 / 01.04.2016 г.

Рецензията е изготвена съгласно Закон за развитие на академичния състав, Правилник за приложение на този закон, Заповед №246/08.06.2016 на Изпълнителния директор на МБАЛ „Токуда Болница“ София ЕАД и Протокол №1 на Научното жури от 13.06.2016 г.

В конкурса участва само един кандидат – д-р Васил Цанков Яблански д м - Началник на отделение по ортопедия и травматология към „Токуда Болница“ София.

Д-р Яблански е роден през 1970 г. Той завършва медицина в Медицински Факултет на Тракийски Университет, гр. Стара Загора през 1996 г. и придобива специалност по Ортопедия и травматология през 2001 г. През 2014 г. му е присъдена образователна и научна степен “Доктор” от Научно жури назначено със заповед на Ректор на МУ София, въз основа на защитена дисертация на тема „Възможностите на артроскопията на тазобедрената става за диагностика и определяне на стадията при остеонекроза на бедрената глава” (Диплом №: 247-Д/08.12.2014). Д-р Яблански има придобити магистърски степени по здравен мениджмънт от ЮЗУ, Благоевград (2001 г.), и по обществено здравеопазване от Хибру Университет, Израел (2001 г.).

Целият трудов стаж на кандидата до сега е бил като ортопед травматолог. През 1997 г започва като редовен специализант, а по-късно и като ортопед към КОТ на УБ към МФ на Тракийски Университет в гр. Стара Загора. От 2004 до 2006 г. е ординатор в КОТ на УМБАЛ „Царица Йоанна- ИСУЛ“, гр. София. От август 2006 г. и по настоящем е Началник отделение по ортопедия и травматология към Токуда Болница София. Общият му трудов стаж е 19 г. и 1 м.

Д-р Яблански има десетки специализации по ортопедична хирургия в ЕС, САЩ и Япония, Израел и др. Той е с призната правоспособност по „Ендопротезиране на големи стави“ и „Артроскопия“.

Д-р Васил Яблански членува в престижни професионални организации: Българска Ортопедична и Травматологична Асоциация (БОТА), Български Лекарски Съюз (БЛС), Европейската Федерация на Национални Асоциации по Ортопедия и Травматология (EFORT), Американската Асоциация на Ортопедичните Хирурзи (AAOS), Европейско общество по тазобедрена става (EHS).

Д-р Яблански е консултант към Института по редки болести в България, външен експерт към център „Фонд за лечение на деца“, член на Научния комитет на 1-ва до 7-ма национални конференции по редки болести и лекарства сираци, България.

1. НАУЧНА ПРОДУКЦИЯ

В настоящия конкурс д-р Васил Цанков Яблански д.м. е представил: Списък и в наличност на копия от автореферат ” Възможностите на артроскопията на тазобедрената става за диагностика и определяне на стадията при остеонекроза на бедрената глава”, научни публикации в наши и чужди списания, доклади и съобщения от участия в международни и национални конференции, симпозиуми и конгреси – общо 39 заглавия. Табличното представяне на количествените показатели представени от кандидата е следното:

А. Анализ на всички научни трудове

Научни трудове	Брой
Дисертации	1
Статии публикувани в български списания	14
Публикации в реферирани международни списания и такива с IF	14
Научни съобщения в международни конгреси с публикувани резюмета	3
Научни съобщения в национални конгреси с публикувани резюмета	7
Общ брой	39

Б. Анализ на цитиранията

Цитирания	Брой
Цитирания в български източници	12
Цитирания в чужди източници	9
Общ брой	21

За цитиранията в български и чужди източници е представена справка от ЦМБ 172 / 17.05.2016 г.

В. Анализ на реалните публикации (дисертация, статии в списания и сборници)

Реални публикации	Самостоятелни	Първи автор	Втори автор	Трети и следващ	Брой
Дисертации	1	0	0	0	1
Статии публикувани в български списания	2	3	4	5	14
Публикации в рефер. международни списания и такива с IF	0	4	8	2	14
Общ брой	3	7	12	7	29

За общ брой трудове на д-р Яблански за участие в Конкурса, съгласно Закон и Правилник за развитие на академичния състав в РБ, приемам **29 (двадесет и девет научни труда)**. В 10 от тях (35%) д-р Яблански е единствен или първи автор. Те съдържат собствени научни изследвания и са публикувани съответно на български и английски език. Публикациите в чужбина са в едни от водещите списания по специалността – Injury, Spine и др. **24 от реалните публикации не са включени в дисертационния труд** от 2014 г. 3 от публикациите са с **общ IF – 4.556** (Служебна бележка – ЦМБ 173/17.05.2016), а други 2 са публикувани след издаване на справката, така че трудовете на д-р Яблански с **IF са 5 (пет)**.

Като допълнителна стойност за научната продукция на д-р Яблански мога да отразя и научните доклади и съобщения на конференции в България и чужбина – общо 10. Научната активност на д-р Яблански е много по-висока, като не мога да не отбележа пленарните лекции на тема „Хирургично лечение на деформации на гръбначен стълб“, за лекари от Европа и Азия – Виена, 2015 г. За последните кандидатът, обаче не представя доказателствен материал, поради което те не са включени в количествения анализ на трудовете.

Качествен анализ на трудовете на д-р Васил Цанков Яблански д.м

От общия брой научни трудове, 97.44% разглеждат проблеми на заболяванията на ОДА. Те могат да бъдат систематизирани в следните групи, с много често препокриване на тематиката:

	Тематика	Брой
1	Болести на тазобедрената става	5
2.	Артроскопия на тазобедрената става	2
3.	Патология на гръбначен стълб	22
4	Травматология	4
5	Други	6

1. Болести на тазобедрената става. Д-р В. Яблански разглежда анатомичния субстрат, клиниката, диагнозата, лечението и възможните компликации на една от актуалните болести – аваскуларната некроза на бедрената глава при възрастни в дисертационен труд, 2 реални публикации и 1 научен доклад на международен конгрес. Естественят ход на това заболяване представлява все още обект на световен интерес. Авторът за първи път в страната въвежда ценен за практиката лечебно-диагностичен алгоритъм на болестта, като научно обосновава необходимостта от включването на артроскопията на тазобедрената става в него. Трудовете на кандидата в тази област допринасят за обогатяване на разбирането на патоморфологичните изменения настъпващи при остеонекроза. Той предлага класификационна система корелираща с клиничната находка, образно-диагностичните изследвания и патохистологичните и патоморфологични стадийни изменения при болестта на Chandler.

Един от основните професионални интереси на кандидата - ендопротезиране на големи стави, в частност на тазобедрената е предмет на една публикация и едно научно съобщение.

2. Артроскопия на тазобедрената става. Тематиката и научните публикации по темата са много близки с предшестващия раздел. Д-р Яблански е един от пионерите на операцията в България. Научните му търсения в областта на тазобедрената артроскопия и резултатите от тях са съществена част от докторската му дисертация и предмет на две публикации. В тях са показани възможностите на тази техника, както и ниският риск за пациентите от провеждането ѝ. С висока научно практична стойност са приносите на

кандидата относно необходимото оборудване и спецификите за провеждане на тазобедрената артроскопия, методологията на хирургичната техника, прецизиране на рисковите моменти и анатомичните вариации наблюдавани при изпълнението и. Трудовете от този раздел имат 1 цитиране.

3. Патология на гръбначния стълб. Това е най-широката част от научните разработки на кандидата. Причина за това е възможността му да работи в една от най-съвремененно обзаведените болници в страната - МБАЛ „Токуда Болница“, отворена за въвеждане на иновативни операции. Отличното владение на английски език, дава възможност на д-р Яблански в поредица от курсове във водещи световни центрове по спинална хирургия, да овладее и внедри в страната нови оперативни техники за лечение на деформации на гръбначен стълб в детска възраст, на сколиоза при редки заболявания, на високостепенна сколиоза при рискови пациенти и др. Включените в този раздел трудове могат да са групират в пет подраздели:

- *Усъвършенстване на хирургичната техника при лечение на пациенти с деформации на гръбначен стълб в детска възраст.* Резултатите са представени в четири научни публикации, с научно практически приноси:

- за пръв път в България е въведена “free hand” техника за пласиране на педикуларни винтове като част от задна инструментация.

- за пръв път в България са въведени и използвани нови техники за остеотомии в зоната на гръбначен стълб, като педикуларна субтракция, тотална задна корпектомия и др.

Въвеждане за първи път в страната на интраоперативен неврофизиологичен мониторинг при хирургично лечение на сколиоза в детска възраст. Този метод значително намалява рисковете от неврологични усложнения, намалява хирургичното време и съответно кръвозагубата, както и редуцира използването на интраоперативен рентгенографски контрол. В колектив използваната методика е представена в три научни труда.

Генетични зависимости свързани с проява и прогресия на идиопатичната сколиоза. В колектив са разработени проучвания на полиморфни гени и въздействието им върху риска от поява и развитие на сколиоза сред български пациенти. Резултатите са публикувани в 11 научни труда във водещите научни списания в света. Повечето са с оригинален принос. Четири от публикациите са с IF, а броят на цитиранията им е 12.

Хирургично лечение на деца с невромускулна сколиоза, неврофиброматаоза и др. В 4 научни труда д-р Яблански публикува резултати от едноетапни предни

трансторакални и задни достъпи, съчетани с радикални остеотомии на гръбначен стълб при деца с горепосочените заболявания. Тези техники са предизвикателство за всеки екип в световен мащаб и се извършват само във високо специализирани центрове. За лечение спинални деформитети. Представените трудове са с висок научно практически и потвърдителен принос.

Общо медицински проблеми при сколиоза. Деформацията на гръбначният стълб при деца води до нарушения в сърдечно съдовата и дихателна система. В колектив е въведено задължително обследване на дихателната функция преди и след оперативно лечение с цел оценка на влиянието на корекцията. Започнат е научен проект с МУ София за дългосрочно проследяване на резултатите от изследванията. Първоначалните резултати са представени в 2 публикации.

4.Травматология. Публикациите в този раздел са с научно практически и потвърдителен принос и отразяват широката оперативна активност на д-р Ябласки в ортопедичната хирургия. Особено ценни са публикациите в сп. Injury 2011 г. посветени на лечението на пертхроантерните фрактури и Демидж контрол при млади пациенти с политравма. Интерес предсавляват и публикациите посветени на лечение на заболявания и травми на опорно-двигателния апарат чрез метод и система за синергична еволюция и интрамедуларната заключваща остеосинтеза на раменната кост.

5.Други. В 6 научни труда д-р Яблански представя както казуистични случаи - Гигантоклетъчен тумор на сухожилното влагалище, Първична хидатидна киста в m. adductor longus, Бейкерова киста, така и сериозни обзори и мултицентрови проучвания при дълги серии от пациенти – етиология на отоци на долните крайници, вътреболнични инфекции и др. Последният научен труд – „Нозокомиалните инфекции в България: Национално превалентно проучване“ 2006 г. е най-цитираният труд на кандидата – 8 цитирания.

2.УЧЕБНО ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Д-р Васил Цанков Яблански дм се занимава активно с учебно-преподавателска дейност от 2010 г., като научен сътрудник II степен (Протокол № 6/30.03.2010 г на НС на МБАЛ Токуда Болница София).

Той е Преподавател на специализанти по ортопедия и травматология, Ръководител на индивидуални обучения/модули от програми за специализация по „Ортопедия и травматология" и „Хирургия" на специализанти, Преподавател в системата на

продължаващо обучение. Общата аудиторна заетост на д-р Яблански за 2009-2015 г. е 1604 учебни часа (Удостоверение 433/9.05.2016)

Д-р Яблански е Ръководител на курсове за специализация на лекари от Македония в Токуда Болница София и лектор на тема ендопротезиране на големи стави в Университетска Болница, Астана, Казахстан.

Като член на факултета на курс на тема „Хирургично лечение на деформации на гръбначен стълб“, включващ теоретични и практически умения за лекари от Европа и Азия е бил лектор през 2015 във Виена, Австрия.

3. ДИАГНОСТИЧНО- ЛЕЧЕБНА ДЕЙНОСТ

Д-р Васил Цанков Яблански д.м е напълно изграден ортопед травматолог. Има стаж по специалността 15 г. Извършва самостоятелно всички сложни и много сложни операции в областта на оперативната ортопедия и травматология на ОДА. Хирургичната натовареност на кандидата за последните години е над изискваната по стандарт „Ортопедия и травматология“. Не малка част от операциите на гръбначния стълб извършвани от д-р Яблански, в България се прилагат единствено в ръководеното от него отделение.

В заключение:

Анализът на цялата административно изискуема документация, основан на приложените трудове, количествения им и качествен анализ като научна продукция и съответствието им на изискванията на Закона, ми дават основание да гласувам „**положително**“ и да предложа на уважаемото Жури, както и на членовете на Научния съвет на МБАЛ Токуда Болница София, единственият представил нужната документация по обявения конкурс (обявен в ДВ, бр.26 / 01.04.2016 г.) за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“ по професионално направление 7.1 „Медицина“ и научна специалност „Обща хирургия“ към Отделение по Ортопедия и травматология на „МБАЛ Токуда Болница София“ д-р Васил Цанков Яблански дм да **бъде избран за Доцент по обща хирургия.**

03.07.2016 г.

Проф. д-р Хр. Георгиев дмн

